

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 548

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 25 iunie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.475. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București.....	2–3
4.479. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind acordarea acreditării pentru nivelul de învățământ „preșcolar” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila	3–4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 9 din 30 martie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	5–14
ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA	
16/2CN. — Decizie pentru modificarea Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 6/2015 privind procedura de transfer al membrilor Colegiului Medicilor Dentiști din România în cadrul colegiilor teritoriale	15
17/2CN. — Decizie privind plata cotizației de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România pentru anul 2020.....	15–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (3) lit. c) și d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar,

ținând cont de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de dispozițiile Ordinului ministrului educației naționale nr. 4.705/2014*) privind acordarea autorizării de funcționare provizorie S.C. First Edilis Team — S.R.L. din municipiul Râmnicu Sărat pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București,

luând în considerare Hotărârea Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar nr. 3 din 6.05.2020 privind propunerea de acordare a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar particular evaluate în perioada 13 februarie—6 martie 2020,

în temeiul art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se acordă acreditarea pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior”, cu sediul în municipiul București, șoseaua Bercești nr. 8, sectorul 4, pentru nivelul de învățământ „preșcolar”, program „prelungit”, limba de predare „română”, începând cu anul școlar 2020—2021, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București, acreditată potrivit dispozițiilor art. 1, este persoană juridică de drept privat și de interes public, parte a sistemului național de învățământ, și beneficiază de toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Art. 3. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București are obligația ca, în termen de maximum 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin, să parcurgă procedurile de înregistrare fiscală și să comunice Agenției Române de Asigurare a Calității de Învățământ Preuniversitar o copie de pe certificatul de înregistrare fiscală, în caz contrar se vor sesiza organele fiscale competente pentru luarea măsurilor care se impun.

Art. 4. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București are obligația de a solicita evaluarea externă periodică în termen de maximum 5 ani de la obținerea acreditării, dar nu mai târziu de anul școlar 2024—2025.

Art. 5. — Personalul didactic, didactic auxiliar și personalul nedidactic din unitatea de învățământ preuniversitar particular autorizată, angajat conform prevederilor legii, se preia la

unitatea de învățământ preuniversitar particular acreditată Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București.

Art. 6. — (1) Unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București dispune de patrimoniu propriu, care nu poate fi înstrăinat sau diminuat și va fi utilizat numai în interesul învățământului.

(2) În cazul desființării, dizolvării sau lichidării, patrimoniul unității de învățământ preuniversitar particular acreditată Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București revine fondatorilor.

Art. 7. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București este monitorizată și controlată periodic de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al Municipiului București, în vederea verificării respectării standardelor care au stat la baza acreditării.

Art. 8. — Societatea Comercială First Edilis Team — S.R.L. din municipiul Râmnicu Sărat, unitatea de învățământ preuniversitar particular acreditată Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior” din municipiul București, Direcția generală învățământ preuniversitar din Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 9 iunie 2020.
Nr. 4.475.

*) Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.705/2014 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Municipiul București

Nr. crt.	Denumirea unității de învățământ	Nr. și data Ordinului ministrului/Decizia Inspectoratului școlar județean de autorizare	Hotărârea ARACIP de evaluare/data	Denumirea persoanei juridice inițiatoare	Adresa unității de învățământ, tel./fax, e-mail	Nivelul de învățământ/ Nivelul de calificare	Profilul/ Domeniul	Domeniul pregătirii de bază	Calificarea profesională/ Specializarea	Limba de predare	Forma de învățământ	Nr. de clase școlarizate/ număr de elevi
1.	Grădinița cu Program Prelungit „Happy Junior”	4.705/1.10.2014	6/4.03.2020	S.C. First Edilis Team — S.R.L.	Șos. Berceni nr. 8, sectorul 4, office@happyjunior.ro	Preșcolar				Română	PP	4 grupe/ 52 preșcolari
Capacitate maximă de școlarizare*) — 4 formațiuni de studiu/1 schimb (maximum 4 formațiuni de studiu/schimbul 1)												

*) Capacitatea de școlarizare reprezintă numărul maxim de formațiuni de studiu care pot fi școlarizate în două schimburi în sălile de clasă și cabinete (excluzând laboratoare, ateliere) la nivelul unității de învățământ.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

**privind acordarea acreditării pentru nivelul de învățământ „preșcolar”
din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca”
din municipiul Brăila**

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (3) lit. c) și d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 22/2007 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 21/2007 privind aprobarea Standardelor de autorizare de funcționare provizorie a unităților de învățământ preuniversitar, precum și a Standardelor de acreditare și de evaluare periodică a unităților de învățământ preuniversitar,

ținând cont de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de dispozițiile Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.828/2016*) privind acordarea autorizării de funcționare provizorie pentru nivelul de învățământ „preșcolar”, respectiv nivelul „gimnazial” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Primară „Dr. Luca” din municipiul Brăila,

luând în considerare Hotărârea Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar nr. 3 din 6.05.2020 privind propunerea de acordare a acreditării pentru unitățile de învățământ preuniversitar particular evaluate în perioada 13 februarie—6 martie 2020,

în temeiul art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se acordă acreditarea pentru nivelul de învățământ „preșcolar”, program „normal”, limba de predare „română” din cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca”, cu sediul în municipiul Brăila, Strada

Polonă nr. 22, județul Brăila, cod de identificare fiscală 35100908, începând cu anul școlar 2020—2021, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila, acreditată potrivit dispozițiilor art. 1, este persoană juridică de drept privat și de interes public, parte a sistemului național de învățământ, și beneficiază de toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Art. 3. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila are obligația de a solicita evaluarea externă periodică în termen de maximum 5 ani de la obținerea acreditării, dar nu mai târziu de anul școlar 2024—2025.

Art. 4. — Personalul didactic, didactic auxiliar și personalul nedidactic, angajat conform prevederilor legii la nivelul de învățământ „preșcolar”, autorizat, se preia la nivelul de învățământ „preșcolar”, acreditat, în cadrul unității de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila.

Art. 5. — (1) Unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila dispune de patrimoniu propriu, care nu poate fi înstrăinat sau diminuat și va fi utilizat numai în interesul învățământului.

(2) În cazul desființării, dizolvării sau lichidării, patrimoniul unității de învățământ preuniversitar particular acreditată Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila revine fondatorilor.

Art. 6. — Unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila este monitorizată și controlată periodic de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Brăila, în vederea verificării respectării standardelor care au stat la baza acreditării.

Art. 7. — Asociația „Sănătate și Educație” din municipiul Brăila, unitatea de învățământ preuniversitar particular acreditată Școala Gimnazială „Dr. Luca” din municipiul Brăila, Direcția generală învățământ preuniversitar din Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, respectiv Inspectoratul Școlar Județean Brăila vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 9 iunie 2020.
Nr. 4.479.

*) Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.828/2016 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXĂ

Județul Brăila

Nr. crt.	Denumirea unității de învățământ	Nr. și data Ordinului ministrului/Decizia inspectoratului școlar județean de autorizare	Hotărârea ARACIP de evaluare/data	Denumirea persoanei juridice inițiatoare	Adresa unității de învățământ, tel./fax, e-mail	Nivelul de învățământ/ Nivelul de calificare	Profilul/ Domeniul	Domeniul pregătirii de bază	Calificarea profesională/ Specializarea	Limba de predare	Forma de învățământ	Nr. de clase școlarizate/număr de elevi
1.	Școala Gimnazială „Dr. Luca”	Ordinul nr. 5.828/2016	6/4.03.2020	Asociația „Sănătate și Educație”	Municipiul Brăila, Str. Polonă nr. 22, tel.: 0770/456713	Preșcolar				Română	PN	2/21
Capacitate maximă de școlarizare*) — 21 de formațiuni de studiu/2 schimburi (maximum 13 formațiuni de studiu/schimbul 1 și maximum 8 formațiuni de studiu/schimbul 2)												

*) Capacitatea de școlarizare reprezintă numărul maxim de formațiuni de studiu care pot fi școlarizate în două schimburi în sălile de clasă și cabinete (excluzând laboratoare, ateliere) la nivelul unității de învățământ.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 9**din 30 martie 2020**

Dosar nr. 51/1/2020

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— pentru președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mioara Iolanda Grecu	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emil Adrian Hancaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Nicolae Gabriel Ionaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gabriel Viziru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu	— judecător la Secția penală
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este legal constituit, în conformitate cu dispozițiile art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă, raportat la art. 27² alin. (3) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Constantin.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent Ileana Peligrad, desemnat pentru această cauză în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj cu privire la următoarea problemă de drept: „stabilirea dacă în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în faza apelului se includ doar probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din dispozițiile art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă sau și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar prima instanță de fond a constatat decăderea”.

Magistratul-asistent a învederat că la dosarul cauzei s-au depus: raportul întocmit de judecătorii-raportori, opinii ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și ale Universității București, precum și punct de vedere din partea Ministerului Public.

Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a acordat cuvântul reprezentantului procurorului general.

Reprezentantul procurorului general a solicitat admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei hotărâri prin care să se asigure aplicarea și interpretarea unitară a legii cu privire la problema de drept sesizată, arătând că în noțiunea de probe noi ce pot fi încuviințate în apel se includ probele propuse în fața primei instanțe și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă, dar și probele care nu au fost propuse în fața primei instanțe, dar care sunt enunțate pentru prima dată prin cererea de apel sau prin întâmpinarea la apel, având în vedere caracterul devolutiv al apelului, dispozițiile specifice privind probațiunea în apel și argumentele de interpretare logică și sistematică.

Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, a constatat următoarele:

I. Temeiul juridic al recursului în interesul legii

1. Articolul 514 din Codul de procedură civilă prevede astfel: „Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

2. Sesizarea s-a făcut de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj, atașându-se, în dovedirea practicii neunitare, jurisprudență relevantă.

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unui recurs în interesul legii

3. Codul de procedură civilă

Art. 254. — (1) Probele se propun, sub sancțiunea decăderii, de către reclamant prin cererea de chemare în judecată, iar de către pârât prin întâmpinare, dacă legea nu dispune altfel. Ele pot fi propuse și oral, în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) Dovezile care nu au fost propuse în condițiile alin. (1) nu vor mai putea fi cerute și încuviințate în cursul procesului, în afară de cazurile în care:

1. necesitatea probei rezultă din modificarea cererii;

2. nevoia administrării probei reiese din cercetarea judecătorească și partea nu o putea prevedea;

3. partea învederează instanței că, din motive temeinic justificate, nu a putut propune în termen probele cerute;

4. administrarea probei nu duce la amânarea judecării;

5. există acordul expres al tuturor părților.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), partea adversă are dreptul la proba contrară numai asupra aceluiași aspect pentru care s-a încuviințat proba invocată. [...]

Art. 255. — (1) Probele trebuie să fie admisibile potrivit legii și să ducă la soluționarea procesului.

(2) Dacă un anumit fapt este de notorietate publică ori necontestat, instanța va putea decide, ținând seama de circumstanțele cauzei, că nu mai este necesară dovedirea lui.

(3) Uzanțele, regulile deontologice și practicile statornicite între părți trebuie probate, în condițiile legii, de către cel care le invocă. Regulamentele și reglementările locale trebuie dovedite de către cel care le invocă numai la cererea instanței.

(4) La cererea instanței, autoritățile competente sunt obligate să îi comunice, în termenul stabilit, toate informațiile, înscrisurile ori reglementările solicitate. [...]

Art. 258. — (1) Probele se pot încuviința numai dacă sunt întrunite cerințele prevăzute la art. 255, în afară de cazul când ar exista pericolul ca ele să se piardă prin întârziere.

(2) Încheierea prin care se încuviințează probele va arăta faptele ce vor trebui dovedite, mijloacele de probă încuviințate, precum și obligațiile ce revin părților în legătură cu administrarea acestora.

(3) Instanța va putea limita numărul martorilor propuși.

Art. 470. — (1) Cererea de apel va cuprinde: [...] d) probele invocate în susținerea apelului; [...]

(4) Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 194 lit. e).

Art. 476. — (1) Apelul exercitat în termen provoacă o nouă judecată asupra fondului, instanța de apel statuând atât în fapt, cât și în drept.

(2) În cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță.

(3) Prin apel este posibil să nu se solicite judecata în fond sau rejudecarea, ci anularea hotărârii de primă instanță și respingerea ori anularea cererii de chemare în judecată ca urmare a invocării unei excepții sau trimiterea dosarului la instanța competentă.

Art. 477. — (1) Instanța de apel va proceda la rejudecarea fondului în limitele stabilite, expres sau implicit, de către apelant, precum și cu privire la soluțiile care sunt dependente de partea din hotărâre care a fost atacată.

(2) Devoluțiunea va opera cu privire la întreaga cauză atunci când apelul nu este limitat la anumite soluții din dispozitiv ori atunci când se tinde la anularea hotărârii sau dacă obiectul litigiului este indivizibil.

Art. 478. — (1) Prin apel nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața primei instanțe.

(2) Părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri.

(3) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot formula pretenții noi.

(4) Părțile pot însă să expliciteze pretențiile care au fost cuprinse implicit în cererile sau apărările adresate primei instanțe.

(5) Se vor putea cere, de asemenea, dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe și va putea fi invocată compensația legală.

Art. 479. — (1) Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.

(2) Instanța de apel va putea dispune refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, în cazul în care consideră că sunt necesare pentru soluționarea cauzei, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 478 alin. (2). [...]

Art. 482. — Dispozițiile de procedură privind judecata în primă instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul capitol.

IV. Obiectul recursului în interesul legii. Orientările jurisprudențiale divergente

4. Sesizarea vizează următoarea problemă de drept: „stabilirea dacă în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în faza apelului se includ doar probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din dispozițiile art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă sau și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar prima instanță de fond a constatat decăderea”.

5. Într-o primă opinie, în noțiunea de probe noi ce pot fi încuviințate în apel se includ probele propuse în fața primei instanțe și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă, dar și probele care nu au fost propuse în fața primei instanțe, dar care sunt enunțate pentru prima dată prin cererea de apel sau prin întâmpinarea la apel. Cu atât mai mult ar fi admisibile și probele propuse tardiv și pentru care prima instanță de fond a constatat decăderea.

S-a argumentat că această soluție este impusă cu precădere de dispozițiile art. 476, art. 478 alin. (2) și art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă, fără a se putea opune prevederile art. 254 alin. (2) din același act normativ.

În sprijinul acestei opinii s-a considerat că pot fi invocate trei argumente de text. În primul rând prevederile art. 470 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora atunci când dovezile propuse sunt martori și înscrisuri, nearătate la prima instanță, se vor aplica corespunzător dispozițiile art. 194 lit. e) din același act normativ, apoi dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „în cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezii noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță”. Nu în ultimul rând, pot fi invocate și dispozițiile art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform cărora părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezii decât cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului sau în întâmpinare. Enumerarea are un caracter alternativ, iar concluzia care se impune este aceea că este posibilă propunerea prin apel sau întâmpinarea la apel a unor probe neinvocate în fața primei instanțe, fără vreo limitare.

De asemenea, legea procesuală civilă nu impune *de plano* ca partea să se folosească în apel numai de probele pe care le-a propus la prima instanță, dimpotrivă, chiar textele art. 470 alin. (4) și respectiv art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă permițând propunerea de probe noi în apel.

În ceea ce privește sancțiunea decăderii impuse de dispozițiile art. 254 alin. (2), art. 185 alin. (1) și art. 208 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care fac vorbire despre faptul că probele care nu au fost solicitate în condițiile art. 254 alin. (1) nu vor mai putea fi solicitate în cursul procesului, operând decăderea, se poate contraargumenta cu succes în sensul că sunt norme de generală aplicare în procesul civil incidente, cu excepția situațiilor în care ar exista norme speciale. Or, dispozițiile art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă reprezintă exact o astfel de normă cu caracter special, ce permite administrarea de probe noi în apel, cu înlăturarea sancțiunii decăderii care a survenit în fața primei instanțe.

Concluzia se impune și din perspectiva caracterului devolutiv al căii de atac, care presupune o re judecare și reapreciere a tuturor aspectelor relevante pentru soluționarea cauzei de către instanța de apel, considerată a fi a doua instanță de fond.

Pe de altă parte, în condițiile în care sunt admisibile probele propuse pentru prima dată în faza de apel, sunt cu atât mai mult admisibile probele propuse și în faza primei instanțe, dar cu nerespectarea condițiilor procedurale și cu privire la care prima instanță a pronunțat decăderea sau le-a respins pentru vreun alt motiv.

6. În sens contrar a fost exprimată cea de-a doua opinie, potrivit căreia în apel nu pot fi propuse, în principiu, orice probe noi, ci doar cele care nu au putut fi propuse în fața primei instanțe, cele care au fost respinse de către prima instanță sau asupra cărora aceasta a omis să se pronunțe.

În argumentare s-a arătat că se impun a fi avute în vedere prevederile art. 254 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care fac vorbire despre faptul că probele ce nu au fost solicitate în condițiile alin. (1) prin cererea de chemare în judecată și prin întâmpinare nu vor mai fi cerute și încuviințate în cursul procesului, cu excepțiile prevăzute de lege. Nesolicitarea dovezilor în termenele prevăzute de lege atrage decăderea, conform prevederilor art. 185 alin. (1) și art. 208 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care operează de drept.

Propunerea oricăror probe noi prin apelul declarat de către partea care a omis să le propună în fața primei instanțe în condițiile procedurale ar lipsi de orice efect decăderea care a operat deja, fără să existe o prevedere legală care să autorizeze înlăturarea efectelor decăderii.

De asemenea nu poate fi ignorat nici faptul că obiectul căii de atac declarate îl constituie hotărârea pronunțată de prima

instanță, a cărei legalitate și temeinicie pot fi examinate prin raportare la materialul probator pe care aceasta l-a analizat, nu și prin prisma unor probe pe care prima instanță nu le-a putut administra, întrucât nu au fost propuse în termenele legale. În cazul în care s-ar împărtăși opinia contrară, instanța de control judiciar ar face o judecată de primă instanță, cu ignorarea specificului judecării într-o cale de atac și nu o evocare a fondului.

V. Punctul de vedere al Ministerului Public

7. Având în vedere caracterul devolutiv al apelului, dispozițiile specifice privind probațiunea în apel și argumentele de interpretare logică și sistematică, Ministerul Public a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 470 alin. (1) lit. d) și alin. (3), art. 476 alin. (1), art. 478 alin. (2), art. 479 alin. (2) și art. 482 din Codul de procedură civilă, probele care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau care au fost depuse tardiv, în privința cărora prima instanță de fond a constatat decăderea, constituie probe noi în apel.

Astfel, regulile de procedură privitoare la judecata în apel se completează cu regulile privind judecata în primă instanță în măsura în care această completare este compatibilă cu procedura judecării din apel.

În schimb, aplicarea regulilor de procedură prevăzute de cod pentru judecata în primă instanță este incompatibilă cu judecata în apel atunci când, pentru această etapă procesuală, există reguli speciale, derogatorii care se vor aplica cu prioritate.

În acest context, se cuvine a se observa că dispozițiile art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă au caracterul unor norme speciale aplicabile cu prioritate.

Potrivit acestor dispoziții, părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte dovezii decât cele invocate în primă instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare, instanța de apel putând încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri, același caracter avându-l și prevederile art. 479 din Codul de procedură civilă, care, sub denumirea marginală „Dispoziții speciale privind judecata”, în alin. (2), arată că instanța de apel va dispune refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, în cazul în care consideră că sunt necesare pentru soluționarea cauzei, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 478 alin. (2), adică cele arătate în motivarea apelului sau în întâmpinarea depusă în apel.

Aceste dispoziții, coroborate, dau expresie efectului devolutiv al apelului, cale de atac ce duce la re judecarea pricinii în fond, în care problemele de fapt și de drept dezbătute în fața primei instanțe sunt repuse în discuția instanței de apel, efectul devolutiv având consecințe și asupra probelor care pot fi administrate în apel.

Din interpretarea logico-sistematică a acestor dispoziții legale rezultă că în categoria de probe în apel intră în primul rând probele care au fost „invocate” la prima instanță.

Din această perspectivă se observă că nu există nicio diferență de redactare între art. 292 alin. 1 din Codul de procedură civilă de la 1865 și art. 478 alin. (2) din noul Cod de procedură civilă și că, în privința posibilităților pe care le are instanța de apel sub aspect probatoriu, în faza judecării căii de atac, concepția inițială din art. 295 alin. 2 din Codul de procedură civilă de la 1865 a rămas aceeași și în actuala reglementare conținută de art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, își mențin valabilitatea soluțiile doctrinare și jurisprudențiale cristalizate sub imperiul Codului de procedură civilă din 1865, care considerau că, de vreme ce legea nu distinge sub aspectul motivului ce a determinat neadministrarea probei în primă instanță, ci dimpotrivă permite administrarea probelor noi în apel, sunt indiferente culpa părții în ceea ce privește neadministrarea probei ori faptul că partea a invocat un mijloc de probă, la care, ulterior, a renunțat.

De asemenea se apreciază că pot fi solicitate în apel probele noi propuse prin cererea de apel sau prin întâmpinarea formulată în apel.

În mod cert, probele nesolicitate de parte în primă instanță, prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare, în această etapă procesuală și din care partea a fost decăzută, au calitatea de a fi „probe noi” în fața instanței de apel, atât timp cât textele de lege care consacră dreptul părții de a propune probe noi în apel și, corelativ, posibilitatea instanței de apel de a încuviința administrarea probelor noi în apel nu cuprind nicio distincție în privința motivului pentru care aceste probe nu au fost cunoscute de prima instanță, acest aspect fiind indiferent din perspectiva calificării lor ca „probe noi”.

De aceea, având în vedere că art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă consacră expres posibilitatea administrării de probe noi în apel, necondiționat de vreo culpă a părților și fără vreo distincție după cum proba era sau nu cunoscută acestora până la momentul procesual la care le puteau propune în fața primei instanțe, rezultă că și probele din care părțile au fost decăzute la prima instanță prin nesolicitarea lor în termen au calitatea de a fi probe noi în apel.

Această abordare corespunde pe deplin efectului devolutiv al apelului care în sistemul nostru de drept este privit atât ca o cale de examinare a corectitudinii hotărârii primei instanțe (*revisio prioris instantiae*), cât și ca o rejudecare integrală a cauzei (*novum indicium*), bineînțeles, cu limitele determinate în art. 477 alin. (1) și art. 478 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

Așadar, în apel vor putea fi propuse prin motivele de apel sau întâmpinare și, consecutiv, încuviințate, dacă îndeplinesc și condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 255 și 258 din Codul de procedură civilă, în limitele judecării în apel, ca probe noi, probele care nu au fost solicitate în primă instanță, indiferent dacă acestea puteau fi sau nu propuse ori prevăzute în faza procesuală anterioară, probele încuviințate de prima instanță, dar care, indiferent de motiv, nu au fost administrate, probele respinse de prima instanță, precum și probele în privința cărora a operat decăderea părții în fața primei instanțe, întrucât *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*.

De asemenea, probele administrate înaintea primei instanțe rămân dobândite cauzei, iar instanța de apel poate dispune refacerea sau completarea lor, atunci când constată că sunt necesare pentru soluționarea cauzei, adică atât a apelului, cât și a fondului, fiind la aprecierea instanței de apel recurgerea la una sau alta dintre aceste opțiuni, în funcție de situația concretă din fiecare cauză în parte.

De asemenea, instanța de apel, în virtutea rolului conferit, prin art. 22 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă, poate să dispună administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri, astfel cum rezultă din art. 478 alin. (2) teza a II-a din Codul de procedură civilă, pe care le consideră necesare, chiar dacă părțile se împotrivesc.

Sintetizând, Ministerul Public susține că instanța de apel își poate sprijini soluția pe probele administrate de prima instanță, pe probele administrate de prima instanță refăcute sau completate în apel, pe probele administrate la prima instanță, articulate cu probe noi în apel, pe probele noi administrate în apel, oricare dintre aceste variante luate singular sau combinate între ele fiind lăsată la aprecierea exclusivă a instanței de apel.

VI. Punctul de vedere al Colegiului de conducere al Curții de Apel Cluj

8. Autorul sesizării a prezentat cele două orientări jurisprudențiale cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

S-a arătat că problema de drept supusă atenției este de foarte mare importanță practică, concretizează caracterul devolutiv al apelului și limitele acestuia, iar soluția care va fi pronunțată în vederea unificării practicii va produce consecințe

directe asupra principiului egalității de arme în procesul civil, principiu care are ca element esențial posibilitatea tuturor părților de a solicita și administra probe utile, pertinente și concludente în fața instanțelor de fond pentru dovedirea celor susținute în dovedirea cererii de chemare în judecată sau în apărare. În consecință, problema procedurală analizată este în strânsă legătură cu limitele procesului echitabil, așa cum sunt trasate în foarte bogata jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în aplicarea dispozițiilor art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Pe de altă parte, s-a susținut că identificarea practicii judiciare prin care instanțele aplică textele analizate este dificilă, deoarece pronunțarea instanțelor de apel cu privire la admisibilitatea probelor solicitate pentru prima dată în calea de atac se realizează prin încheiere de ședință, nu prin decizia de soluționare a apelului.

Din această perspectivă trebuie interpretate și aplicate și dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, text potrivit căruia „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

Problema de procedură civilă analizată se regăsește în încheierile de ședință prin care instanța dispune cu privire la probele solicitate de către părți prin apel, apel incident sau întâmpinarea la apel. Rezultă astfel că instanța își exprimă de cele mai multe ori un punct de vedere cu privire la problema de drept analizată și aplică textele de lege care au generat practica neunitară anterior soluționării definitive a dosarului.

Cu toate acestea, autorul sesizării apreciază că au fost identificate nu numai încheieri de ședință, ci chiar și suficiente decizii definitive prin care chestiunea procedurală care a generat practică neunitară a fost analizată și soluționată în mod diferit, fiind respectate toate exigențele de admisibilitate ale instituției recursului în interesul legii, așa cum sunt reglementate de dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă.

Totodată, s-a solicitat să se observe că cererea de adoptare a unei decizii de unificare a practicii în procedura recursului în interesul legii este admisibilă, din perspectiva faptului că se face dovada că problema de drept care formează obiectul judecării a fost soluționată în mod diferit, soluțiile identificate aparținând unor instanțe diferite, conform hotărârilor anexate cererii.

De asemenea, instanțele din țară au comunicat puncte de vedere care reflectă aceste orientări jurisprudențiale, sintetizate în cele ce precedă.

Astfel, se susține că prima opinie este însușită la nivelul instanțelor din raza teritorială a Curții de Apel Oradea, Curții de Apel Târgu Mureș, Curții de Apel Pitești, Curții de Apel Ploiești, Curții de Apel Suceava, Curții de Apel Iași, Curții de Apel Constanța, Curții de Apel Timișoara și, majoritar, la nivelul Curții de Apel Craiova, Curții de Apel Alba Iulia, Curții de Apel Brașov, Curții de Apel București, Curții de Apel Galați și Curții de Apel Bacău, argumentele regăsindu-se în cadrul opiniei expuse anterior.

În sprijinul primei opinii, al admisibilității probelor noi în apel au fost exemplificate Decizia civilă nr. 634 din 28.06.2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.019/1.285/2014** al Curții de Apel Cluj; Decizia civilă nr. 527 din 24.10.2019, pronunțată în Dosarul nr. 17.811/211/2016 al Curții de Apel Cluj; Decizia civilă nr. 1.098A din 29.11.2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.049/3/2016 al Curții de Apel București.

Cea de-a doua opinie este însușită de o parte dintre judecătorii Secției a II-a civile a Curții de Apel Cluj, ai Tribunalului Specializat Cluj și ai Secțiilor civile ale Tribunalului Brașov care susțin opinia inadmisibilității probelor noi în apel cu argumentul conform căruia nesolicitarea probelor în termenele prevăzute de lege atrage decăderea, conform dispozițiilor art. 185 alin. (1) și

art. 208 alin. (2) din Codul de procedură civilă, decădere care își produce efectele pe toată durata procesului, nu doar în fața primei instanțe.

În susținerea acestei opinii au fost atașate următoarele hotărâri judecătorești: Decizia civilă nr. 1.061 din 10.06.2019, pronunțată în Dosarul nr. 15.955/211/2016 al Tribunalului Specializat Cluj; Decizia civilă nr. 1.225 din 22.05.2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.460/242/2017 al Tribunalului Specializat Cluj; Încheierea civilă din 3.06.2019, pronunțată în Dosarul nr. 17.503/211/2017 al Tribunalului Specializat Cluj.

În punctul de vedere teoretic exprimat de Secția a IV-a civilă și Secția a VI-a civilă ale Curții de Apel București, precum și din cadrul Tribunalului București — Secția a V-a civilă, Tribunalului Ilfov — Secția civilă și din cadrul Secției a II-a civile, de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Vrancea se menționează că o parte din judecătorii acestor secții consideră că, potrivit dispozițiilor art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, părțile se pot folosi în fața instanței de apel, pe lângă probele invocate la prima instanță și respinse, și de probe noi „arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare”, cu excepția situației în care partea a fost decăzută de prima instanță din dreptul de a administra proba respectivă.

În această situație, instanța de apel nu mai poate încuviința completarea probelor administrate în fața primei instanțe cu proba pentru care s-a dispus decăderea, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 254 alin. (2) din Codul de procedură civilă, decăderea părții din probă operează pentru tot cursul procesului, iar nu doar pentru etapa procesuală în care a fost dispusă, cu excepția cazurilor de la alin. (2) pct. 1—4 din Codul de procedură civilă.

În sprijinul acestui punct de vedere s-a argumentat în sensul că textul art. 254 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede în mod expres că efectele decăderii se produc pe tot parcursul procesului, și nu doar în etapa procesuală în care a fost dispusă sancțiunea decăderii, nefiind lipsită de efecte decăderea care a operat deja, în lipsa unei prevederi legale care să permită aceasta.

În raport cu prevederile art. 470 alin. (1) lit. d) și art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă pot fi propuse probe noi, nearătate la prima instanță pentru dovedirea motivelor de apel, astfel de probe impunându-se, de regulă, față de argumentele și raționamentul primei instanțe, astfel cum sunt expuse în considerentele hotărârii atacate, de care părțile iau cunoștință după comunicarea hotărârii.

În cadrul acestui punct de vedere s-a subliniat că trebuie făcută distincția între situația exercitării căii de atac împotriva hotărârilor prin care au fost respinse probele sau s-a constatat decăderea din probele solicitate și situația în care aceste hotărâri nu sunt atacate, dar partea care avea interes să exercite calea de atac propune în apel probele ce nu au fost încuviințate în fața primei instanțe sau din administrarea cărora a fost decăzută.

Au fost comunicate ca exemplu de practică judiciară: Decizia civilă nr. 878R din 7.10.2019, pronunțată în Dosarul nr. 20.208/3/2018 al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă; Încheierea din 24.09.2019, pronunțată în Dosarul nr. 10.215/3/2018* al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă, Decizia civilă nr. 337/A din 25.09.2015, pronunțată în Dosarul nr. 16.919/302/2014 al Tribunalului București, Secția a V-a civilă; Decizia civilă nr. 1.098/28.03.2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.468/303/2016 al Tribunalului București, Secția a V-a civilă, Încheierea din 9.01.2018, pronunțată în Dosarul nr. 12.534/94/2013* al Tribunalului Ilfov — Secția civilă; Încheierea din 23.01.2018, pronunțată în Dosarul nr. 11.821/299/2016 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă.

La nivelul Tribunalului Sibiu — Secția I civilă, Tribunalului Bistrița-Năsăud și Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă,

judecătorii împărtășesc, în opinie majoritară, prima orientare exprimată, existând și o a doua opinie, minoritară, cu privire la a doua orientare, fiind comunicate Încheierea civilă din 28.11.2018, pronunțată în Dosarul nr. 5.643/190/2017 de Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, și Încheierea civilă din 13.03.2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.306/265/2017 de Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Având în vedere aceste opinii, membrii colegiului de conducere au apreciat ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă, pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii prin Hotărârea Colegiului de conducere al Curții de Apel Cluj nr. 128 din 23.12.2019.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

9. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 28 din 21 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.924/1/2015 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 772 din 16 octombrie 2015, a admis sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă în Dosarul nr. 13.501/288/2013 și, în consecință, a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă, explicitarea pretențiilor implicite în apel nu are semnificația modificării cadrului procesual sub aspectul obiectului judecății și a derogării de la dispozițiile alin. (1) și (3) ale aceluiași articol, dar presupune corecta lămurire a limitelor judecății în primă instanță.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

10. Prin Decizia nr. 519 din 7 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 612 din 12 august 2015, s-a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 264, art. 304—307, art. 413 alin. (1), art. 478 alin. (2), art. 479 alin. (2) și art. 480 alin. (3) din Codul de procedură civilă și, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (4) din Codul de procedură civilă și ale art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 45 din 31 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 27 aprilie 2017, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată și a constatat că prevederile art. 478 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă și ale art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate.

IX. Punctul de vedere teoretic exprimat de specialiștii consultați

11. Facultatea de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, prin punctul de vedere înaintat, a apreciat că în apel pot fi solicitate și probe care au fost cerute la prima instanță ori cu privire la care a intervenit decăderea părții din dreptul de a le mai propune ori administra, în măsura în care aceste probe sunt necesare pentru dovedirea motivelor de apel ori a apărărilor formulate față de cererea de apel.

Recurgând la interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, rezultă că apelantul poate solicita prin cererea de apel probe în susținerea criticilor de netemeinicie pe care le formulează cu privire la hotărârea primei instanțe, aceasta fiind o componentă a efectului devolutiv al apelului. În mod evident, același drept revine și intimatului, care în susținerea apărărilor formulate prin întâmpinarea la cererea de apel va putea să solicite probe noi, în etapa scrisă a judecății în apel, pentru a combate criticile de netemeinicie ale apelantului.

Față de aceste dispoziții, aplicabile în materia apelului, interpretarea art. 254 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu

poate fi decât aceea că decăderea reglementată ca sancțiune a nepropunerii probelor prin cerere ori prin întâmpinare nu produce efecte decât prin raportare la finalizarea judecății în fața primei instanțe.

Se apreciază că nu s-ar putea reține, în acest caz, că ar fi încălcată disciplina procesuală pe care legiuitorul a dorit să o instituie prin regulile edictate la art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, atât timp cât obiectul apelului este reprezentat de soluția dată în prima instanță și motivarea acesteia, iar motivele de apel pot viza inclusiv situația de fapt. Probele „noi” cerute în fața instanței de apel sunt, în realitate, probele necesare analizării motivelor de apel și a apărărilor formulate în legătură cu acestea, motive și apărări pe care părțile, în mod evident, nu le puteau anticipa la momentul formulării cererii de chemare în judecată ori a întâmpinării la prima instanță.

De asemenea s-a arătat că argumentul potrivit căruia prin acceptarea în apel a unor probe noi sancțiunea prevăzută de art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă ar rămâne fără efecte este greșit, întrucât partea decăzută din dreptul de a administra o probă la prima instanță ori care nu a cerut proba în fața primei instanțe, chiar dacă acea probă i-ar fi administrată în apel, pierde posibilitatea de a mai formula o cale devolutivă de atac prin care să critice aprecierea făcută de instanță pe baza acelei probe.

12. Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, prin opinia științifică formulată de către specialiștii ai Departamentului de Drept privat din cadrul acesteia, a arătat că noțiunea de probe noi la care se referă deopotrivă art. 478 alin. (2) și art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă cuprinde probele propuse în fața primei instanțe și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din art. 255 și 258 din Codul de procedură civilă, dar și probele pe care părțile nu le-au propus în fața primei instanțe, cele propuse tardiv în fața primei instanțe, inclusiv cele în legătură cu care prima instanță a dispus decăderea din dreptul de administrare ori partea a renunțat la administrarea acesteia în fața primei instanțe, determinant în realizarea controlului judiciar fiind efectul devolutiv, care permite reluarea judecății sub toate aspectele, dar cu imutabilitatea materiei litigioase fixate la prima instanță și exprimată în elementele părții, obiect, cauză și pretenții.

Argumentul potrivit căruia aducerea de probe noi direct în apel ar putea conduce la schimbarea soluției nu este de natură să susțină teza inadmisibilității probelor nesolicitate la prima instanță, având în vedere caracterul devolutiv al apelului, iar susținerea conform căreia admiterea în apel a unor probe care nu au fost solicitate la prima instanță ar lăsa fără efect decăderea care a operat în privința acestora, de asemenea, nu poate fi primită, deoarece aceasta a operat și efectul este deplin în privința judecății în primă instanță, însă nu poate transcede și în apel pentru simplul motiv că în judecata apelului se naște un nou drept la probă, diferit de cel în legătură cu care a operat decăderea.

Totodată, s-a apreciat că nu se poate distinge între situația părții care a fost decăzută din dreptul de a mai solicita proba la prima instanță și cea care a solicitat proba și a fost decăzută din administrarea acesteia pentru neîndeplinirea anumitor obligații prevăzute de lege sau stabilite de instanță, întrucât chiar dacă atitudinea părții este diferită în cele două situații, sancțiunea — decăderea — este aceeași, iar efectele ei se produc exclusiv pentru judecata în primă instanță.

X. Raportul asupra recursului în interesul legii

13. Prin raportul întocmit de judecătorii-raportori desemnați, conform art. 516 alin. (5) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 470, art. 478 alin. (2) și a art. 479 alin. (2) din Codul de

procedură civilă, prin raportare la art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în faza apelului se includ atât probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare, cât și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar în privința lor prima instanță de fond a constatat decăderea.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Analiza condițiilor de admisibilitate

14. Potrivit dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, „pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești”.

15. De asemenea, art. 515 din același cod prevede că „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

16. Aceste texte de lege stabilesc mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate ale recursului în interesul legii și, prin urmare, analiza prezentei sesizări implică verificarea îndeplinirii cumulative a condițiilor formale sau de fond prevăzute de textele de lege citate, după cum urmează:

17. Sub aspectul titularului dreptului de a formula recursul în interesul legii, art. 514 din Codul de procedură civilă indică limitativ cine poate să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel și Avocatul Poporului.

18. Cum sesizarea analizată a fost formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj care se regăsește printre titularii dreptului de sesizare prevăzuți de norma legală, această primă condiție este îndeplinită.

19. O altă cerință de admisibilitate a sesizării este de ordin formal și presupune dovada că problemele de drept care formează obiectul sesizării au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii de sesizare.

20. Au fost depuse în sensul primei opinii, cea a admisibilității în apel a probelor noi și a celor în privința cărora s-a dispus sancțiunea decăderii de către prima instanță, decizii cu caracter definitiv, și anume: Decizia civilă nr. 634 din 28.06.2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.019/1.285/2014** al Curții de Apel Cluj; Decizia civilă nr. 527 din 24.10.2019, pronunțată în Dosarul nr. 17.811/211/2016 al Curții de Apel Cluj; Decizia civilă nr. 1.098A din 29.11.2017, pronunțată în Dosarul nr. 10.049/3/2016 al Curții de Apel București, precum și o serie de încheieri în privința cărora nu există mențiunea că ar fi definitive.

21. În sensul celei de a doua opinii, cea a inadmisibilității în apel a probelor noi și a celor în privința cărora s-a dispus sancțiunea decăderii de către prima instanță, au fost depuse: Decizia civilă nr. 1.225/A/2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.460/242/2017 al Tribunalului Specializat Cluj; Decizia civilă nr. 878 din 7.10.2019, pronunțată în Dosarul nr. 20.208/3/2018 al Curții de Apel București; Decizia civilă nr. 337/A din 25.09.2015, pronunțată în Dosarul nr. 16.919/302/2014 al Tribunalului București, Secția a V-a civilă; Decizia civilă nr. 1.098

din 28.03.2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.468/303/2016 al Tribunalului București, Secția a V-a civilă, Decizia nr. 381/A din 20 decembrie 2017, pronunțată de Tribunalul Bistrița-Năsăud; Decizia civilă nr. 1.098/A din 29 noiembrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 10.049/3/2016, precum și mai multe încheieri de ședință care nu poartă o mențiune care să ateste că sunt definitive.

22. Prin urmare, din această perspectivă se constată că practica judiciară oglindită de hotărârile judecătorești atașate în anexa sesizării se circumscrie obiectului recursului în interesul legii promovată și cuprinde soluții diferite pronunțate cu privire la problema de drept în discuție.

23. O ultimă cerință ce se impune a fi verificată în privința analizei admisibilității sesizării se referă la obiectul recursului în interesul legii, în sensul că acesta trebuie să se circumscrie dispozițiilor art. 515 din Codul de procedură civilă, respectiv să privească probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești.

24. Sub acest aspect, din analiza jurisprudenței anexate sesizării se constată că prima opinie exprimată în cadrul sesizării în sensul că în noțiunea de probe noi ce pot fi încuviințate în apel se includ probele propuse în fața primei instanțe și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din art. 255 și 258 din Codul de procedură civilă, dar și probele care nu au fost propuse în fața primei instanțe, ci sunt enunțate pentru prima dată prin cererea de apel sau prin întâmpinarea la apel, dar și probele propuse tardiv și pentru care prima instanță de fond a constatat decăderea, este însușită la nivelul instanțelor din raza teritorială a curților de apel Oradea, Târgu Mureș, Pitești, Ploiești, Suceava, Iași, Constanța, Timișoara și majoritar la nivelul curților de apel Craiova, Alba Iulia, Brașov, București, Galați și Bacău.

25. Cea de-a doua opinie, în sensul că în apel nu pot fi propuse în principiu orice probe noi, ci doar cele care nu au putut fi propuse în fața primei instanțe, cele care au fost respinse de către prima instanță sau asupra căroră aceasta a omis să se pronunțe, a fost îmbrățișată de o parte dintre judecătorii din cadrul Secției a II-a civile a Curții de Apel Cluj, Secțiilor a IV-a și a VI-a civile ale Curții de Apel București și de judecătorii din cadrul Tribunalului Specializat Cluj, Secțiilor civile ale Tribunalului Brașov, tribunalele Ilfov, București, Teleorman, Vrancea, Sibiu, Hunedoara.

26. În considerarea argumentelor expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că sesizarea este admisibilă, fiind întrunite condițiile de admisibilitate impuse de mecanismul de unificare a practicii judiciare reglementat de dispozițiile art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă, care reclamă intervenția instanței supreme.

XI.2. Analiza fondului recursului în interesul legii

27. Problema de drept cu care este investită Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este aceea de a se stabili „dacă în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în fața apelului se includ doar probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare și care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din dispozițiile art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă sau și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar prima instanță de fond a constatat decăderea”.

28. Soluționarea problemei de drept presupune a se stabili dacă efectele sancțiunii decăderii din dreptul de a solicita și/sau administra probe în fața primei instanțe operează și în privința căii de atac a apelului, care, prin natura sa, este o cale de atac total devolutivă, provocând o nouă judecată asupra fondului, în care instanța de apel statuează, atât în fapt, cât și în drept, cu

observarea și a limitelor consacrate prin art. 477 alin. (1) și, respectiv, art. 478 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

29. Pentru a porni la analiza acestei probleme de drept este necesar a fi enunțate dispozițiile art. 254 din Codul de procedură civilă, care statuează la alin. (1) că „probele se propun, sub sancțiunea decăderii, de către reclamant prin cererea de chemare în judecată, iar de către pârât prin întâmpinare, dacă legea nu dispune altfel. Ele pot fi propuse și oral, în cazurile anume prevăzute de lege”.

30. Din textul expus anterior rezultă că, pentru o rigurozitate a procedurii urmate în fața primei instanțe de fond, legiuitorul a instituit sancțiunea decăderii din dreptul de a mai propune probe în fața primei instanțe, dacă acestea nu au fost propuse prin cererea de chemare în judecată, respectiv prin întâmpinare.

31. Acest text este în deplin acord cu dispozițiile art. 14 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care impun ca părțile să își facă cunoscute reciproc și în timp util, direct sau prin intermediul instanței, după caz, atât motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile și apărările, cât și mijloacele de probă de care înțeleg să se folosească, astfel încât fiecare dintre ele să își poată organiza apărarea, și aceasta ține de opțiunea legiuitorului în virtutea art. 126 alin. (2) din Constituția României.

32. La alineatul (2) al art. 254 din Codul de procedură civilă s-a menționat că „dovezile care nu au fost propuse în condițiile alin. (1) nu vor mai putea fi cerute și încuviințate în cursul procesului, în afară de cazurile în care: 1. necesitatea probei rezultă din modificarea cererii; 2. nevoia administrării probei reiese din cercetarea judecătorească și partea nu o putea prevedea; 3. partea învederează instanței că, din motive temeinic justificate, nu a putut propune în termen probele cerute; 4. administrarea probei nu duce la amânarea judecării; 5. există acordul expres al tuturor părților”.

33. Deși aceste dispoziții sunt cuprinse în cadrul cărții a II-a a Codului de procedură civilă, denumită „Procedura contencioasă”, titlul I „Procedura în fața primei instanțe”, capitolul II „Judecata”, secțiunea a 2-a „Cercetarea procesului”, subsecțiunea a 3-a „Probele”, paragraful 1, intitulat „Dispoziții generale”, aparent legiuitorul a menționat că efectele decăderii se produc în cursul procesului, și nu doar în fața primei instanțe, etapă procesuală în care a fost dispusă sancțiunea decăderii.

34. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție vizează, printre altele, tocmai întinderea efectelor sancțiunii decăderii aplicate de către prima instanță, în cazul declarării apelului, cale devolutivă de atac, potrivit art. 476 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ce statuează că „apelul exercitat în termen provoacă o nouă judecată asupra fondului, instanța de apel statuând atât în fapt, cât și în drept”.

35. Pentru a verifica în ce măsură dispozițiile care instituie decăderea din dreptul de a propune probe în fața primei instanțe își extind efectele asupra judecării în fața instanței de apel, trebuie a se constata, în primul rând, că, potrivit art. 482 din Codul de procedură civilă, „dispozițiile de procedură privind judecata în primă instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul capitol”.

36. Ca atare, în cele ce urmează se va verifica dacă dispozițiile generale din domeniul încuviințării probelor prevăzute de art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă își produc efectele în tot cursul procesului, deci și în fața instanței de apel, sau în cazul acestei căi de atac există dispoziții speciale care le înlătură.

37. Sub acest aspect se constată că art. 470 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă prevede că cererea de apel va cuprinde „probele invocate în susținerea apelului”, cu

semnificația că, în cazul în care formulează un apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, apelantul are dreptul de a propune probe noi, în dovedirea susținerilor prin care combate situația reținută de prima instanță prin sentință, adică formulează critici de netemeinicie a acesteia.

38. Art. 470 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, „când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 194 lit. e)” din același act normativ (referitoare, spre exemplu, la depunerea înscrisurilor în exemplare suficiente, certificate pentru conformitate cu originalul sau arătarea numelui, prenumelui și adresei martorilor etc.), constituie un argument suplimentar convergent spre concluzia că, în cazul probelor arătate deja primei instanțe, aceste condiții nu sunt necesare, presupunându-se că sunt deja îndeplinite.

39. Aceste dispoziții fac referire expresă la probe „nearătate la prima instanță”, fără să facă vreo distincție în funcție de motivul nesolicitării administrării lor, astfel că, față de principiul *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*, nu poate fi primită ipoteza restrictivă propusă în sensul că sunt admisibile doar probele care nu au putut fi propuse în fața instanței de fond.

40. De asemenea, legiuitorul a stabilit la art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă că „părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât cele *invocate* la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri”.

41. Pe de o parte, trebuie menționat că noțiunea de dovezi *invocate* este mai largă decât cea de probe *încuviințate*, prima incluzând și probele propuse, dar care au fost ulterior respinse din variate motive, inclusiv pentru depunerea peste termenul procedural prevăzut de lege.

42. Legea se referă la simplul fapt al invocării acestora în fața primei instanțe de fond și nu impune exigența ca probele să fi fost administrate, fiind suficient ca respectivele probe să fie cerute la prima instanță, chiar dacă nu au fost încuviințate și administrate, indiferent de motiv (de pildă, pentru că partea a renunțat la administrarea probei sau au fost respinse), pentru a putea fi readuse în atenția instanței de apel spre încuviințare și administrare, această din urmă instanță urmând a examina condițiile de admisibilitate și de încuviințare a dovezilor și dacă acestea pot să ducă la soluționarea procesului.

43. Pe de altă parte, enumerarea din textul anterior citat are un caracter alternativ, prin folosirea conjuncției cu funcție disjunctivă sau, iar prin aplicarea regulilor de *interpretare gramaticală*, ținând seama de sintaxa și morfologia propoziției, de semantica termenilor sau expresiilor utilizate în textul interpretat, de semnele de punctuație și ortografie, se impune concluzia că este posibilă propunerea prin cererea de apel sau prin întâmpinarea la apel atât a unor probe invocate în fața instanței, admise sau respinse pentru diferite motive, cât și a probelor neinvocate în fața primei instanțe, fără vreo limitare.

44. A accepta teza contrară, respectiv că efectul decăderii din dreptul de a propune probele, statuate de prima instanță, se extinde și în apel ar putea lăsa fără finalitate atât dispozițiile art. 470 alin. (1) lit. d), cât și pe cele ale art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în sensul că partea, limitată la probele legal propuse în prima instanță, nu va putea, în esență, să dovedească motivele apelului, ceea ce ar anula efectul devolutiv al acestei căi de atac, soluție inacceptabilă.

45. În esență, nu este nicio diferență între probele pentru care prima instanță a constatat decăderea părții din dreptul de a le propune și probele care nu au fost solicitate deloc în fața primei instanțe, fiind solicitate direct în apel, pentru care nu s-a

constatat expres decăderea, deși, dacă ar fi fost solicitate, în privința acestora, partea ar fi primit aceeași soluție. Tot astfel, nu este nicio diferență între probele pentru care a operat decăderea din dreptul de a le propune și cele pentru care, fiind admise, prima instanță a dispus decăderea din dreptul de administrare, ca urmare a nerespectării regimului procesual de administrare — cum ar fi, de exemplu, neplata onorariului de expert, deoarece, și în acest caz, legea sancționează o pasivitate culpabilă a părții, sancțiune care, la un prim nivel de aproximare, ar trebui conservată pe tot parcursul procesului.

46. Așadar, distincția între probele în legătură cu care prima instanță a constatat decăderea părții din dreptul de a le propune și probele nepropuse în prima instanță ori cele propuse, dar rămase, în esență, neadministrare din orice motiv nu demonstrează nicio utilitate și niciun efect procesual.

47. Ca atare, legea procesual civilă nu impune *de plano* ca partea să se folosească în apel numai de probele pe care le-a propus la prima instanță și în privința cărora nu s-a aplicat sancțiunea decăderii, ci, dimpotrivă, chiar textele art. 470 alin. (4) și respectiv art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă permit propunerea de probe în apel, fără a face distincție sub aspectul pus în discuție prin în prezenta sesizare.

48. Pornind de la aceste elemente, procedând la o *interpretare sistematică a legii*, prin luarea în considerare a legăturilor textului de lege interpretat cu alte dispoziții din același act normativ, Înalta Curte de Casație și Justiție urmează a determina domeniul de aplicare al art. 254 din Codul de procedură civilă.

49. Pentru acest demers trebuie pornit de la calificarea prevederii legale ca normă generală ori normă specială, prin respectarea regulii norma specială derogă de la norma generală: *generalia specialibus derogant*, concluzia fiind că norma generală reprezintă regula, iar norma specială excepția.

50. Or, deși art. 254 din Codul de procedură civilă — text general în materia probelor — face vorbire de aplicarea sancțiunii decăderii din dreptul de a administra probele care nu au fost propuse prin cererea de chemare în judecată sau prin întâmpinare *în cursul procesului*, legiuitorul a înțeles a institui o regulă specială, o excepție de la regula anterior enunțată, prin art. 470 și 478 din Codul de procedură civilă, stabilind posibilitatea ca, *în susținerea apelului și în combaterea lui, să poată fi propuse probe invocate în fața primei instanțe — chiar respinse, indiferent de motiv, cât și probe noi, care nu au fost invocate în condițiile legii în fața instanței de fond.*

51. Procedând la *interpretarea istorico-teleologică* a textului, modalitate ce ajută la stabilirea sensului unei dispoziții legale, prin urmărirea *finalității dorite de legiuitor la adoptarea actului normativ* din care face parte acea dispoziție, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că reformularea art. 254 alin. (1) din Codul de procedură civilă („*nu vor mai putea fi cerute (...) în cursul procesului*”) față de fostul art. 138 din vechiul Cod de procedură civilă de la 1865 („*nu vor mai putea fi invocate în cursul instanței*”) pare mai degrabă o actualizare terminologică decât o schimbare a filosofiei reglementării, care ar fi trebuit să fie evidențiată atât în motivarea proiectului noului Cod de procedură civilă, dar și în textele ce reglementează calea de atac a apelului, ceea ce nu s-a întâmplat.

52. Aceste dispoziții trebuie coroborate cu cele ale art. 476 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, „în cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță”.

53. Raportat la aceste dispoziții, este cert că problema pusă în discuție vizează situația în care apelul este motivat și sunt

propuse dovezi prin cererea de apel conform art. 470 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă sau prin întâmpinare, întrucât în celelalte situații problema nu comportă dificultate, fiind clar că instanța urmează a se pronunța doar în baza celor invocate și a probelor administrate de prima instanță.

54. În cazul în care apelul este motivat și sunt solicitate, prin cererea de apel sau prin întâmpinare, probe noi față de cele administrate de prima instanță, unele instanțe au apreciat, interpretând *per a contrario* dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură civilă, că instanța de apel va putea evoca fondul pricinii și va putea administra aceste probe, chiar dacă nu au fost cerute la prima instanță sau în privința lor aceasta a dispus sancțiunea decăderii.

55. În schimb, o altă opinie este că în noțiunea de *dovezi noi* nu pot fi incluse probele nesolicitate în fața primei instanțe sau cele în privința cărora a operat sancțiunea decăderii, ci, eventual, doar cele cerute în termen și respinse de către instanța de fond, întrucât obiectul căii de atac declarate îl constituie hotărârea pronunțată de prima instanță, a cărei legalitate și temeinicie pot fi examinate prin raportare la materialul probator pe care aceasta l-a analizat, nu și prin prisma unor probe pe care prima instanță nu le-a putut administra, întrucât nu au fost propuse în termenele legale.

56. Ca atare, Înalta Curte de Casație și Justiție va examina și înțelesul sintagmei *dovezi noi* din cadrul art. 476 alin. (2) din Codul de procedură civilă, pentru a verifica dacă în această noțiune pot intra sau nu probele nesolicitate la instanța de fond sau cele solicitate fără respectarea cerințelor legale, în privința cărora s-a aplicat sancțiunea decăderii.

57. Pentru a clarifica intenția legiuitorului cu privire la aspectele esențiale pentru rezolvarea problemei de drept deduse analizei urmează a se constata că, potrivit art. 477 din Codul de procedură civilă, „instanța de apel va proceda la judecarea fondului în limitele stabilite, expres sau implicit, de către apelant, precum și cu privire la soluțiile care sunt dependente de partea din hotărâre care a fost atacată, iar devoluțiunea va opera cu privire la întreaga cauză atunci când apelul nu este limitat la anumite soluții din dispozitiv ori atunci când se tinde la anularea hotărârii sau dacă obiectul litigiului este indivizibil”.

58. De asemenea, conform art. 479 alin. (1) din Codul de procedură civilă, „instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță”.

59. Ca atare, cea mai semnificativă caracteristică procesuală a apelului este reprezentată de *efectul său devolutiv* ce constă într-o reînnoire sau reeditare a judecății pricinii în fond, astfel că problemele de fapt și de drept dezbătute în fața primei instanțe sunt repuse în discuția instanței de apel.

60. Trebuie subliniat faptul că, totuși, caracterul devolutiv al apelului nu este unul absolut, el fiind limitat de două reguli restrictive exprimate prin adagiile *tantum devolutum quantum appellatum* ce stabilesc că pricina se transmite către instanța superioară, spre a fi din nou judecată, doar în măsura sau în limitele în care activitatea instanței inferioare a fost criticată și *tantum devolutum quantum iudicatum*, care statuează că nu se devolvează decât ceea ce s-a dedus judecății.

61. Or, este cert, față de textele invocate anterior, că în situația în care apelul cuprinde critici de netemeinicie, instanța de control judiciar este ținută a cenzura hotărârea primei instanțe prin raportare la stabilirea situației de fapt, în baza probelor deja încuviințate și administrate.

62. Apelantului i s-a creat însă posibilitatea, în scopul justei soluționări a cauzei, concordant cu aflarea adevărului, ca în plus față de aceste probe să aducă în calea de atac dovezi noi față

de cele reținute prin hotărârea a cărei cenzură solicită, prin care să își demonstreze susținerile. De asemenea intimatul are aceeași posibilitate pentru a aduce apărări prin care să contracareze cele susținute prin cererea de apel.

63. Dreptul părților de a formula critici de netemeinicie, adică de a contesta modul în care prima instanță a stabilit situația de fapt, nu ar putea fi exercitat în mod efectiv dacă invocarea acestor motive nu ar fi însoțită și de posibilitatea de a dovedi în fața instanței de apel susținerile formulate prin cererea de apel.

64. Apelantul poate invoca prin cererea de apel inclusiv aspecte de fapt noi, în măsura în care prin acestea se încadrează în cadrul procesual stabilit la prima instanță, or, invocarea unor astfel de motive nu ar putea fi eficientă dacă apelantul nu ar putea să le și dovedească, iar în mod corespunzător, intimatul în apel nu ar putea formula o apărare eficientă dacă nu ar putea să propună contra-dovezi ori dovezi noi pentru a-și susține apărărilor prin raportare la motivele de apel formulate de partea potrivnică.

65. Ca atare, în noțiunea de *dovezi noi* din cadrul art. 476 alin. (2) din Codul de procedură civilă intră orice probă care nu a fost administrată și analizată de către prima instanță și nicidecum doar probele care au fost propuse în termen procedural, dar care au fost respinse pentru nerespectarea condițiilor ce decurg din dispozițiile art. 255 și art. 258 din Codul de procedură civilă, așa cum se susține în cadrul opiniei minoritare prezentată în cadrul sesizării.

66. Trebuie menționat că art. 255 alin. (1) din Codul de procedură civilă instituie cerința ca „*probele... să fie admisibile potrivit legii și să ducă la soluționarea procesului*”, iar art. 258 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că „*probele se pot încuviința numai dacă sunt întrunite cerințele prevăzute la art. 255, în afară de cazul când ar exista pericolul ca ele să se piardă prin întârziere*”.

67. Probele „*noi*” cerute în fața instanței de apel sunt, în realitate, probele necesare analizării motivelor de apel și a apărărilor formulate în legătură cu acestea, motive și apărări pe care părțile, în mod evident, nu le puteau anticipa la momentul formulării cererii de chemare în judecată ori al întâmpinării la prima instanță.

68. Un argument în plus este acela că *legea civilă trebuie interpretată în sensul aplicării ei și nu în sensul neaplicării* — *actus interpretandus est potius ut valeat, quam ut pereat*, astfel încât aplicarea art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu poate fi restrânsă în mod aleatoriu, fără ca legiuitorul să prevadă în mod expres aceasta.

69. Din aplicarea *argumentului reducerii la absurd* (*reductio ad absurdum*) rezultă că o anumită soluție este admisibilă rațional, pentru că o soluție contrară ar fi inadmisibilă, inacceptabilă, absurdă.

70. Pornind de la acest considerent, se pune în mod logic întrebarea: dacă s-ar constata că sancțiunea decăderii ar opera, conform art. 254 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în tot cursul procesului, în ce măsură ar mai putea fi aplicate dispozițiile art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care dau posibilitatea părților de a se putea folosi înaintea instanței de apel de dovezi invocate (și nu doar admise) la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare?

71. De asemenea se constată că, potrivit art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel va putea dispune refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, în cazul în care consideră că sunt necesare pentru soluționarea cauzei, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 478 alin. (2) din același act normativ.

72. Ca atare, art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă statuează clar că instanța de apel, exercitându-și atribuțiile de

jurisdicție, poate fie să refacă sau să completeze probele din primă instanță, fie să administreze probe noi în această etapă procesuală, câtă vreme au fost propuse potrivit regulilor de la art. 478 alin. (2) din același act normativ.

73. Limitările aduse de dispozițiile art. 254 din Codul de procedură civilă nu sunt de natură să conducă la o altă concluzie, câtă vreme regulile privind judecata în primă instanță se aplică în apel doar în măsura compatibilității cu art. 479 din Codul de procedură civilă care acordă posibilitatea instanței, ca, în mod necondiționat, să refacă și să completeze probe administrate la prima instanță, dar și să administreze probe noi.

74. Rezultă deci că instanța de apel poate administra orice probe noi, indiferent dacă au fost sau nu solicitate în fața primei instanțe, cerința impusă de către legiuitor pentru etapa procesuală a apelului fiind ca acestea să se fi propus în condiții procedurale prin cererea de apel sau prin întâmpinare, iar instanța de apel să aprecieze că sunt necesare soluționării cauzei.

75. Mai mult decât atât, în acord cu orientarea jurisprudențială majoritară rezultată din anexele sesizării, se apreciază că, în condițiile tezei finale a art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care statuează că „instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri”, și a art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă anterior expuse, raportat la prevederile art. 22 din același act normativ ce reglementează rolul activ al judecătorului în aflarea adevărului, efectele sancțiunii decăderii nu se întind asupra probelor ce pot fi încuviințate în apel, de vreme ce instanța de apel poate administra orice probe a căror necesitate rezultă din dezbateri.

76. Un argument în plus ar fi acela că art. 254 din Codul de procedură civilă, textul ce a generat problema de drept în discuție, prevede la alin. (2) excepții de la aplicarea sancțiunii decăderii părților din dreptul de a mai propune și a le fi încuviințate dovezile în privința cărora s-a aplicat sancțiunea decăderii, cum ar fi: „1. necesitatea probei rezultă din modificarea cererii; 2. nevoia administrării probei reiese din cercetarea judecătorească și partea nu o putea prevedea; 3. partea învederează instanței că, din motive temeinic justificate, nu a putut propune în termen probele cerute; 4. administrarea probei nu duce la amânarea judecății; 5. există acordul expres al tuturor părților”.

77. Concluzia care se impune este aceea că, chiar dacă partea a fost decăzută în primă instanță din dreptul de a mai propune probe, dacă necesitatea rezultă din dezbateri, în acord cu principiul aflării adevărului, aceste probe pot fi administrate dacă respectă exigențele art. 255 și 258 din Codul de procedură civilă.

78. Posibilitatea conferită judecătorului prin art. 22 alin. (2) teza a II-a din Codul de procedură civilă ca, în scopul aflării adevărului, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, chiar dacă părțile se împotrivesc, nu le degrevează pe acestea din urmă de obligația de a propune în condițiile procedurale probele de care înțeleg să se folosească pentru dovedirea pretențiilor și apărărilor formulate, acest aspect rezultând din art. 254 alin. (6) din Codul de procedură civilă, care statuează că părțile nu vor putea invoca în căile de atac omisiunea instanței de a administra din oficiu probele pe care ele însele nu le-au propus și administrat în condițiile legii.

79. Ca atare, prima opinie expusă în cadrul sesizării cu soluționarea recursului în interesul legii este conformă caracterului devolutiv *ex lege* al apelului și obligației instanței de apel de a administra probatoriile necesare stabilirii situației de fapt reale și aflării adevărului în cauză în raport cu normele legale aplicabile raportului juridic litigios dedus judecății, respectiv de a realiza, în limitele sesizării sale, o nouă judecată de fond, această interpretare și aplicare a legii asigurând valorificarea drepturilor consacrate de art. 21 și art. 24 din Legea fundamentală și art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

80. Această interpretare și aplicare a legii asigură valorificarea drepturilor consacrate de art. 21 și art. 24 din Legea fundamentală și art. 6 din Convenție, de vreme ce, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO, Hotărârea din 28 iunie 2005, *Virgil Ionescu împotriva României*, paragraful 44, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 8 mai 2006) dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „auzite”, adică examinate conform normelor de procedură de către tribunalul sesizat, prevederile Convenției impunând instanțelor naționale obligația de a proceda la o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și cererilor de probatoriu ale părților pentru a le aprecia pertinente.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517, cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și, în consecință, stabilește că: În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 470, art. 478 alin. (2) și a art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prin raportare la art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în faza apelului se includ atât probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare, cât și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar în privința lor prima instanță de fond a constatat decăderea.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 30 martie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA

COLEGIUL MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA

DECIZIE**pentru modificarea Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 6/2015 privind procedura de transfer al membrilor Colegiului Medicilor Dentiști din România în cadrul colegiilor teritoriale**

În temeiul art. 534 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România adoptă următoarea decizie:

Art. I. — Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 6/2015 privind procedura de transfer al membrilor Colegiului Medicilor Dentiști din România în cadrul colegiilor teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 657 din 31 august 2015, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Înaintea eliberării documentului prevăzut la alin. (1), medicul stomatolog solicitant are obligația de a achita la zi cotizația datorată către colegiul teritorial de la care solicită transferul, precum și taxa de secretariat în cuantum de 200 lei.”

2. La articolul 5 alineatul (1), litera k) va avea următorul cuprins:

„k) dovada achitării taxei de secretariat în cuantum de 200 lei.”

3. În tot cuprinsul deciziei, denumirea „Colegiul Medicilor Dentiști din România” se înlocuiește cu „Colegiul Medicilor Stomatologi din România”, iar sintagma „medic dentist” se înlocuiește cu „medic stomatolog”.

Art. II. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, orice alte dispoziții contrare se abrogă.

Art. III. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor Stomatologi din România,
Ecaterina Ionescu

București, 22 mai 2020.
Nr. 16/2CN.

COLEGIUL MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA

DECIZIE**privind plata cotizației de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România pentru anul 2020**

Ținând cont de instituirea stării de urgență pe teritoriul României începând cu data de 16 martie 2020 prin Decretul nr. 195/2020 și prelungirea acesteia până la data de 14 mai 2020 prin Decretul nr. 240/2020, precum și de dispozițiile art. 1 din Ordonanța militară nr. 2/2020 privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19, cu modificările și completările ulterioare,

în contextul creat ca urmare a adoptării de autoritățile de stat a unor măsuri excepționale pentru prevenirea și limitarea răspândirii infecției cu coronavirusul SARS-CoV-2, printre care s-a numărat și suspendarea temporară a activității cabinetelor stomatologice, cu excepția intervențiilor de urgență, ceea ce a determinat o restrângere majoră a exercitării profesiei de medic stomatolog de către membrii corpului profesional și chiar sistarea activității majorității covârșitoare a cabinetelor stomatologice, precum și creșterea cheltuielilor determinate de implementarea măsurilor mai sus-amintite în vederea exercitării profesiei,

raportat la prevederile art. 5 alin. (1), ultima teză, și alin. (2) din Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 58/2011 privind organizarea sistemului de educație medicală continuă pentru medicii dentiști și pentru aprobarea Regulamentului de educație medicală continuă al Colegiului Medicilor Dentiști din România, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Decizia Consiliului național nr. 58/2011*, precum și prevederile art. 13 alin. (1) lit. c) și ale art. 14 din Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 24/2CN/2019 privind eliberarea certificatului de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare și prevederile Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 12/2CN/2020 referitoare la suspendarea obligației de plată a cotizației de membru pe perioada suspendării temporare a activității cabinetelor stomatologice în baza deciziilor emise de autoritățile publice competente,

apreciind că se impune suspendarea obligației de plată a cotizației de membru datorată corpului profesional pentru o perioadă echivalentă, respectiv pentru lunile aprilie și mai 2020, precum și adoptarea de măsuri suplimentare care să vină în sprijinul membrilor Colegiului Medicilor Stomatologi din România prin reducerea presiunii financiare legate de îndeplinirea condițiilor de avizare a certificatului de membru în cursul anului 2020,

având în vedere prevederile art. 520 alin. (2), ale art. 535 lit. b) și ale art. 547 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 534 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România adoptă următoarea decizie:

Art. 1. — În anul 2020, plata cotizației de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România, în cuantum de 40 lei/lună, este limitată la 10 luni (400 lei/an), cu excepția cazurilor de suspendare/încetare a calității de membru.

Art. 2. — Membrii Colegiului Medicilor Stomatologi din România nu datorează cotizația de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România pentru lunile aprilie și mai 2020.

Art. 3. — În anul 2020, avizarea certificatului de membru pentru anul următor nu va fi condiționată de realizarea creditelor

de educație medicală continuă prevăzute la art. 5 alin. (1), ultima teză, și alin. (2) din Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 58/2011 privind organizarea sistemului de educație medicală continuă pentru medicii dentiști și pentru aprobarea Regulamentului de educație medicală continuă al Colegiului Medicilor Dentiști din România, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor Stomatologi din România,
Ecaterina Ionescu

București, 22 mai 2020.
Nr. 17/2CN.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 247067